

SZERKESZTŐ: IRGHA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hozzá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garand sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

A delegációk összehívása előtt.

Budapest' máj. 15.

Nem szükség kimerítőn indokolni az olvasókhöz intézett ama kérelmünket, hogy a szent Oroszországból jövő híreket óvatossággal, sőt helyesebben mondva: határozott bizalmatlansággal fogadják. Az orosz hivatalos közlemények sokkal veszedelmesebb hitelűek, mint más államokéi, a magán híresztelések pedig oly erős cenzurán mennek át, hogy megbízhatóságuk egészen elenyészik. Rádadásul néhány határbeli orosz városból a leghihetetlenebb kácsákat szokták szétörpíteni ezek néha mégis hitelre találnak éppen azért, mert ma Oroszországban a legvalószínűbb is lehetséges.

Ez előrebocsátottak után nem szükség hangsúlyoznunk, hogy a doni kozákok lázadásában feltétlenül nem hiszünk, de még se esküdünk meg, hogy semmi sincs a dologban. A császár birodalmában nagyon nehéz konstatálni az ily dolgok valóságát.

Ami Pétervárott, Moszkvában, Lengyelországban, a keleti tenger tartományában és Odessában történik, azt előbb vagy később, az orosz cenzura dacára, megtudja Európa, a birodalom belsejéből, hol nincsenek konzulok és kevés a kereskedelmi utazó, nagyon kevés szívárog hozzánk a hét pecséttel lezárt könyv az reánk nézve. Mint mondtuk: az orosz hírekkel szemben hitetlen Tamás viselkedése az egyedüli helyes és jogosult s míg úgy szólva kézzel nem érinthetjük a dolgokat, nem hihetünk azokban.

Hanem azért nem szabad az ellenkező végletbe esnünk. A nihilizmus, mint katonai párt, korántsem megsemmisítve Oroszországban, csupán a háttérbe szorítva. II Sándor császár meggyilkolása után kegyetlenül leverettek a nihilisták, vezéreik kivégeztettek s ez elbánás vezette hatását egy időre, de csak bizonyos korlátolt időre.

A kivégzettek helyébe újak léptek s azokról a tanokról, — miket a nihilisták alkottak, gondoskodva lett. A Miklósköz zsarnokságának pusztasága és szellemi üressége egy irodalmat teremtett, melyből megtanulhatják, hogy miként állhatott elő, miként kellett

előállnia oly politikai iskolának, mely semmi féle erkölcsi aggályt sem ismer, ha arról van szó, hogy gyakorlati előnyöket nyerhessen irányzatának.

Erkölcsei szólomokkal e politikai iskolával szemben hatni nem lehet, nem is keritheti meg ez iskola hiveit ilyen szólomokkal senkisé, mert a létről van szó, a létért van harc. Egyik politikai iskola hivei sem kímélik a másikat Oroszországban, mert jól tudják, hogy egyik a másikat adandó alkalmakkor nem kímélne. Nemzetközi szempontból tekintve az orosz belviszonyokat, a nihilizmus fennállása Oroszországban a többi világrészre nézve határozott előny; békebiztosítékot bírnak ebben. II. Sándor császár egy szerencsés háború befejezése után meggyilkolták, miután rövid idő alatt öt gyilkossági kísérlet hiusult meg ellene. III. Sándor császár jól tudja, hogy egy szerencsétlen kimeneteli háború esetén el van veszve és vele talán a dynasztia is, de egy szerencsés kimeneteli háború esetén is el lehet rá készülve a császár, hogy ez a szenvedélyeket újabb és nagyobb lángokra lobbantán, melyek reá és dynasztiájára veszélyesek lennének.

Mindezeket megfontolva, nagyon hajlandók vagyunk hinni III. Sándor császár békeszeretetében s e hitünket nem fogja megzavarni az sem, ha a beteges Gierst elbocsátja — és bárki is lesz Gierst utódja. És ha Siskióv titkos tanácsos is lesz ez utód, neki is számolnia kell Sándor császár békétanácsaival. — És nekünk is van jogunk számolni a hajlamokkal. Jó néven vesztük Caprivi gróftól, hogy a katonai javaslatok felett folyt vita alatt nem festette nagyon feketére az ördögöt, nem izgatta fel a kedélyeket, úgy, hogy a birodalmi gyűlés feloszlata daczára a helyzet teljesen békés. Nincs is semmiféle ok arra, hogy e békés politikai helyzet két-három év alatt megváltozzék. A béke még hosszú évekig fog tartani. E körülmény nem tehet minket gondtalanokká, mert azért köteleink magasztalan kell maradnunk, de midőn a delegációk egybehívása küszöbön áll, jó mégis emlékeztetnie hozni az európai politikai állapotot.

Ha a közös hadügyi kormányzat új követelésekkel fog előállni, az ál-

talános politikai helyzet azon erkölcsi és anyagi lehetetlenség, melyben a császár leledzik, elég igazolásul fog szolgálni a delegátusoknak, hogy kétszer-háromszor is meggondolják, mielőtt a nép keserves filléreit megszavazzák.

Izgalom a T. Ház-ban.

Bpest, május 15.

A képviselőház mai ülésén Lelbach László, a földügyi kerület képviselője, a kit már kurrentáltni akartak, végre beadta megbízólevelét s az elnök, azt bemutatta, azaz a megjegyzéssel, hogy Lelbach az elnök felzárkózását s hó 3-án vette és így a képviselő megbízólevelét a törvényes 15-napi határidőn belül nyújtotta be.

Ugron Gábor tudomásul vette az elnök bejelentését, de azt kívánta, hogy az állam és igazoló bizottság jelentését e választás tárgyában mielőbb adja be, hogy a megkísértett bujkálással szemben a törvény tekintélyének érvény szerzesessék.

Az elnök erre kijelentette, hogy a bizottság még ma ülést tart és jelentését már holnap elő fogja terjeszteni.

Ugyancsak ma mutatta be az elnök Vadnay Károlynak a hivatalos lap szerkesztőjévé történt kinevezése folytán a képviselői állásról való lemondását, melyet a ház tudomásul vett s az elnököt megbízta a szükséges új választás iránti intézkedéssel.

Még egy érdekes bejelentés volt: s ez Polónyi Géza sürgős interpellációja a miniszterelnökhöz, a honvédszobor leleplezése alkalmából a közös hadügyminiszter által kiadott tilalom tárgyában. Az interpelláló az ülés végén teszi meg interpellációját.

Áttérve a napirendre: a ház a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződést és állategészségügyi egyezményt Rosenbergy Gyula előadó referálása mellett vita nélkül elfogadta. Következett a tengeri hajózásnak nyújtandó kedvezményekről szóló törvényjavaslat tárgyalása, melyet a ház Neményi Ambrus előadó indoklása, gróf Batthyány Tivadar pártoló felszólalása és Lukács Béla kereskedelmi miniszter felvilágosításai után általánosságban és részleteiben valóztatlanul elfogadott. Elfogadta továbbá a boroszebes-menyházai helyi érdekű vasútra vonatkozó előterjesztést, a melyet gróf Bethlen Balázs előadó referált.

Ezután a ház a 8. és 9. sorjegyekben foglalt kérvényeket. Szuhányi Ferenc előadó referálása mellett vita nélkül elintézte a kérvényi bizottság javaslatai értelmében. Majd a mentelmi bizottság jelentése alapján felfüggesztette a ház Papp Elek és gróf Zichy Jenő mentelmi jogát; szintugy felfüggesztette Sima Ferenc mentelmi jogát egy rágalmozási ügyben, ellenben nem függesztette fel egy asztóügyben.

Az igazságügyi palota építéséről szóló törvényjavaslat Latkóczy Imre előadó felszólalása után egy általánosságban, mint részleteiben vita nélkül elfogadtatván, az elnök az ülést tíz percre felfüggesztette.

Szünet után letárgyalta a ház a fizetési meghagyásokról szóló törvényjavaslatot, mire újabb szünet következett s ennek végzetével a napirend megállapításának kérdésében élénk vitát idézett elő az, hogy a delegáció tagjai megválaszthatók-e a királyi leirat kihirdetése előtt.

Utolsó pontja volt az ülésnek Polónyi Géza interpellációja a miniszterelnökhöz, a honvédszobor leleplezése alkalmából a közös hadügyminiszter által kiadott tilalom tárgyában. Polónyi Géza többszörös helyesléssel megzakított megokolás kíséretésben a következő interpellációt terjesztette elő:

1. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy herceg Lobkovitz altábornagy a közös hadügyminiszternek május 7-én kelt 2101. sz. alatti rendeletére hivatkozva, a szolgálati szabályzat 46. §-a alapján, úgy a közös hadsereg tényleges szolgálatában álló tiszteknek és legénységnek, valamint a tartalékos és szolgálaton kívüli állományban lévő tiszteknek, katonai lelkészeknek és katonai tisztviselőknek a folyó évi május hó 21-én a honvédszobor leleplezése alkalmából tartandó nemzeti ünnepen az egyenruhában való részvételt megtiltotta és ez által a tényleges szolgálatban álló közös hadseregbeli magyar honos tiszteknek a megjelenést egyáltalán lehetetlenné tette?

2. Van-e tudomása arról, hogy ezen tiltó rendelet iránytanilag is helytelen szövegezésre folytán azon célzattal lett közzételve, hogy az a magyar királyi honvédség és a magyar királyi csendőrségre is kiterjeszthetnek legyen tekinthető?

3. Megengedhetőnek és helyesnek tartja-e a magyar kormány, hogy a közös hadseregben szolgáló magyar honosok eltiltassanak attól, hogy ezen nemzeti ünnepen részt vehessenek.

4. Érvényesnek tartja-e a magyar kormány ezen tiltó rendeletnek intézkedését a

magy. kir. honvédségre és a magy. kir. csendőrségre, illetve ezeknek tiszt karára?

5. Megengedhetőnek tartja-e a magyar kormány az alkotmánnyal, avagy a magyar királyi honvédelmi miniszternek állásával, hogy az mint szolgálaton kívüli állományban lévő tábornagynak a közös hadügyminiszternek egy közös hadseregbeli altábornagy utján közzétett tiltó rendeletével a nemzeti ünnepen való részvételtől eltiltassák?

6. Megengedhetőnek tartja-e a magyar kormány a képviselőháznak ez ügyben kelt határozatával, hogy képviselők, a kik esetleg tartalékos, vagy szolgálaton kívüli állományban lévő tiszt, ezen minőségük okából a nemzeti ünnepen való részvételtől eltiltassanak?

Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra, kijelentvén, hogy a honvédséget és a csendőrséget elvonni az ünnepélytől senkinek sem volt intenciója. Megmagyarázza, hogy br. Fejérváry honvédelmi miniszterre nem vonatkozik a tilalom, mert ő nem a hadügyminiszternek, hanem a királynak van alárendelve. Fejteti, hogy a hadügyminiszter sem politizálni, sem demonstrálni nem akar. Az ellenzék türelmetlenül hallgatta a miniszterelnök fejtegetéseit, melyeket bevégezvén, válaszában tudomásul vételt kért.

Polónyi Géza válasza kapcsán felolvasta a honvédelmi miniszter rendeletét, mely azonos a honvédelmi miniszter rendeletével s eltiltja a csendőrségnek és a honvédségnek a szobor ünnepen való megjelenést. Szencszióv hatása volt a leleplezésnek s Polónyi beszéde további folyamán szemére vetette a kormányt, hogy el tudott menni a Radetzky-ünnepre s megkérde, hogy ott lesz-e a honvédszobor ünnepén. Wekerle Sándor miniszterelnök válasza rendkívül felzárkózta az ellenzék. Különösen megdöbbentő hatása volt az a kijelentése, a mit egy közbeszólásra tett, hogy nem lesz ott a szoborünnepén. Hozzászólt továbbá, hogy Polónyi kijelenté a függetlenségi és 48-as párt nevében, hogy teljes erővel fogják támadni a kormányt, mely így viselkedik. Gróf Apponyi Albert a kérdés feltételezéséhez szolt, kívánván, hogy pontosan vétsék szavazás alá az interpelláció. Az ellenzék zajos éljenzése mellett jelenté be a nemzeti párt vezére, hogy e tárgyban holnap interpellálni fog.

Végül a kormánypart en „boc megszáva” vatta a válasz tudomásul vételt s az ülés nagy izgatottság mellett végződött.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. május 16.

Teleki Sándor gr. verse.

A „Tört. Lapok” munkatársa Tokaji László, néhai Teleki Sándor ezredesnek, lapunk egykori munkatársának, a következő, Aradon, 1850-ben írott s még kiadatlan versét másolta le, a Kölcsey-Egylet szabadságharczi emléktárgyak muzeumában.

Én, ki Istent nem esmértem
S örök létem nem hívém,
Benned leltem oh! nemzetem
A' megnyugvás Édenét.

Elveszett ő! s vele hitem
Minden! minden érzetem!
Tedd őt nagygyá! főltségessé
S Istent létét elhiszem.

Arad, a hitetlenség első évében (850).

Teleki Sándor s. k.

honvéd ezredes.

„A rettenetes Császár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Írta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította: Clara Filmore után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

XVII.

A vér varázsa.

(Folytatás.)

(36)

— Asszonyom — mondá, a te egészségedért iszom!

A jó bornak vidámitó hatása volt az öreg emberre.

— Igyál asszonyom! — mondá — most már nincs mitől félni! A posta állomásra mentek! Hogy megtalálják-e vagy nem, de ide bajosan fognak visszatérni, gondom volt rá, hogy ne utasítsam őket nagyon könnyű utra! Ha, ha, ha.

De asszonyom te nem iszol semmit! Azonban ezen nem lehet csodálkozni! Ez a bor gyenge!

Öntsd ki! — Másfélét hozok!

A molnár ismét kiment a szobából és ez alkalommal egy nagy tömlőt hozott a karja alatt — és a kezében egy erőt poharat.

— Ebben igazi bor van — mondá, a tömlőre mutatva és két pohárral töltött belőle. Az egészségedért, asszonyom! — Ezt a bort egy jó ember adta nekem, egy nagyon jó ember, őt Perstennek hívják, ha, ha, ha! Asszonyom ebben az erdőben sok jó emberek vannak és azok mind ősmernek engem! De egyél asszonyom!

Ezek a sűtemények nem közönséges félék. Száz verstnyire utazhatnál a nélkül, hogy ilyen sűteményeket találnál! Azt kérdezed, hogy miért nem közönségesek? Mert én jobban értek a méhészethez mint mások! Én nem vagyok bolond! A vízi szellemnek felajánlva minden nyáron a legjobb méhkasomat dobom a folyóba; ezt nekem adom nagypapó — mondom!

És ő, az isten adjon neki hosszú életet — mindig ügyel az én méheimre! Ha, ha, ha! Ő volt az aki a méheket legelőször a világba hozta!

De asszonyom! te nem eszel semmit! Gyere, én iszom helyetted valakinek az egészségedért!

A herceg egészséget iszom! a hercegért! — ha, ha, ha! Nem azért! de a herceg Serebryanyéért! És a Doozheena Andreitch Uram egészségeért! Egy vagy két napig elrejtethed magadat — itten én nálam, és aztán mehetsz a hóva tetszik — Doozheena Andreitchhez — vagy Serebryanyához! Nekem mindegy! Egészségedért asszonyom!

A részeg molnárnak ezen szavai fájdalommal érintették Elénát. Ugy látszott, hogy ez az ember a legtitkosabb gondolatait is ősméri, és hatalmában áll az ő lelkében olvasni. A falon csüngő fátyla megvilágította a redős arczát; és mélyen fekvő szemeit, amibár az ivástól bizonytalanok voltak, keresztül látszottak őt járni. Eléna hangosan kezdett imádkozni.

— Eh, eh! mondá a molnár — imádkozz asszonyom, a mennyit tetszik; engemet nem fogsz megijeszíteni! én nem félek sem az imádságtól, sem a tömjén füsttől! Sőt egy két imádságra magam is emlékezem.

És a víz szelleme jól ősmern engemet, és az erdő démona szintén — ők mindnyájan ősmernek engem — a boszorkányok is és az erdő kísértetei — mind — mind ősmernek engem; igen, engem! Ide hívjam őket? Halljátok, hó! Shikala! Likala!

— Oh, ég, légy segítségemre! — mormogá Eléna.

— Shikala! Likala! ismétlé az öreg ember, — mit! nem jötték ide? Várj csak egy pillanatig, és ide hozom őket!

A molnár felállt, és az ajtóhoz tántorgott. Mihely kiment a kunyhóból, Eléna betette utána az ajtót, és bezárta. A molnár hosszasan mormogta magában — „ők mindnyájan ősmernek engem — az erdő démona, és a boszorkányok” — és az öreg ember csoszogni kezdett a lábaival, mintha táncolni próbált volna.

Hangja fokozatosan mind fátyolozottabb és érthetlenebb lett; végre lefeküdt a puszta deszkára, és rövid idő múlva horthyogni kezdett.

MÁSODIK KÖTET.

I.

Egy régi ősmernős.

A Morozov háza kirablását követő napon, egy öregrendű ember ment Moszkvából lónaton az erdőbe. Oda érkezve, mind-egyre megállott, hogy óvatosan nézzen körül.

— Allj meg, Galka — mondá, hirtelen a lovának — végre azt gondolom, hogy hallom! Igen, ez a malom kerek.

És Michaitch, mint ha attól félne, hogy az utat elveszti, vágatva indult a hang felé. Midőn végre a malomnak möhával borított fedelét meglátta a fák felett, leszállott, az ajtóhoz ment, és hangosan kopogtatott. Senki sem válaszolt neki. Michaitch próbálta kinyitni az ajtót, de az felülről be volt zárva. Végre, minden türelmét elvesztve, azt kiáltá —

— Gyere ki vén gazember, vagy felgyujtom a házat!

Az ajtón levő keskeny rést gondosan kinyitották, a molnár redős arca és fehér szakála megjelent. Michaitch idegesnek kezdte érezni magát.

— Gazdám, jó napot kívánok neked! — mondá udvarias hangon.

— Az isten éltesse! — válaszolá a molnár; mi bajod velem?

— Molnár, nem ősmersz meg? Nem rég egy éjszákattal töltöttem itten, gazdámmal a herceggel.

— A herceggel? Ah, igen, már emlékezem. De miért jöttél?

— Nem tudok így beszélni veled kérék, vagy engedj bemenni, vagy te jöjj ki hozzám.

— Kis atyám, egy pillanat múlva ki megyek hozzád.

A molnár kijött a kunyhóból, az ajtót gondosan bezárva maga után.

És most mondd meg nekem, hogy miért jöttél?

— Borzasztó szerencsétlenség történt; az átkozott opritchnik megfogták a gazdámot és a császárhoz vitték; ő senki ellen nem követett el bűnt, ő csak Morozovot és annak a feleségét próbálta védelmezni; midőn azok az ördögök rájuk esték és a házat felgyujtották s hamuvá égették.

A molnár arca különös kifejezést vett fel.

— Testvér — mondá — ez borzasztó, borzasztó! Borzasztó, hogy a hercegedet

börtönre vetették; borzasztó, hogy Morozovtól a fiatal feleséget elrabolták; de még sokkal borzasztóbb lesz Vyazemskynak, a ki a más feleségét vitte el.

Michaitch megrettent.

— Honnát tudod te, hogy a Morozov feleségét Vyazemski vitte el? Én nem mondtam neked arról semmit!

— Eh, testvérem! az ember tudhatja a dolgokat anélkül, hogy azokat megmondják! Midőn a víz a kerek alatt alacsony lesz, akkor bizonyos, hogy valahol a folyó mentében szárazság van és hogy azaratás silány lesz. És egy öreg ember a ki egyedül lakik sokat megtudhat abból, a mi a nagyvilágban foly!

— Ha ez úgy van, meg tudod-e nekem mondani, hogy miképpen segíthetek a gazdám? Gondolkoztam és gondolkoztam, de nem tudok azzal semmire menni. Elmegyek a jó öreg molnárhoz — gondolom — és tanácsot kérek tőle. Gyakran megvillan az agyamban, hogy az a fiatal ember, aki miniket ide hozott, segíthetne rajtunk. Ő azt mondta nekem, hogy ha valami bajba jövök, keressem fel a molnárt és kérdezzem tőle, hogy Vanyoncha Perstent hol lehet, megtalálni. Ezért vagyok most itten: hogy a herceg megmentésére kérjelek.

És ha ezt megteszed, akkor herceg Nikita Romanovitch nem fogja a szolgálótodat elfelejteni és én kész leszek az életemmel szolgálatodra állani!

Hogy az ördög vinné el a vén gazembert! — tévé utána Michaitch magában.

— Valóban, kis atyám, a te ügyed kemény dolog; de lehet, hogy végre minden jóra fordul!

— Megmondod nekem, hogy mit tegyek? — mondá Michaitch esedékl hangon.

A molnár oldalvást tartotta a fejét, mintha a malom kerekének a zajára figyelne. Nehány percig így télt el, midőn az öreg ember a nélkül, hogy a Michaitch jelenlétéről legkisebb tudomást venne, mo-ogni kezdett;

„Bizonyos személyi kérdések“

— „Az elkeresztelési rendelet a kulisszák mögött.“

A „N. Fr. Presse“ vasárnapi száma „magas egyházi részről“ származó új és feltehetőleg érdekes adalékok közlő az elkeresztelési vizsoly eredetéhez, amelyet hitelt érdemlően és jellemző voltánál fogva egész terjedelmében leendő utódját látta. Schlauch azonban a kormányának a különösen Csáky vallásügyi miniszternek bizalmi embere volt, kivel sokszor és behatóan tanácskozott az ismert rendelet tárgyában. Schlauch püspök arra is vállalkozott, hogy meggyőzi a bírók hercegprímást arról, hogy a miniszteri rendelet semmiképp sem akarja az egyház állását gyengíteni, hanem olyan állapotot kíván teremteni, mely jobb legyen az előbbinél. A püspök el is utazott Esztergomba és mindenekelőtt a személyes differenciákat egyenlített ki. Kibékült teljesen a bírókkal.

Ez utazásnak tárgyi eredménye is volt. Sikertől meggyőzni a hercegprímást, hogy a vallásügyi miniszter mit sem tervez az egyház ellen és hogy a rendelet, némi mellékes dolgokra vonatkozó módosításokat, egyházi szempontból kifogástalanul elfogadható. E módosítás abban állott, hogy nem magát az anyakönyvi kivonatot, hanem valami anyakönyvi igazolványt kellett volna em megjegyzéssel: „a kormány rendelete folytán“ — kiszolgáltatni és pedig nem lelkészről lelkészhez, hanem a közigazgatási hatóság után. Simor bíróknak ezen feltétel mellett készen nyilatkozott, hogy a püspöki értekezleten a rendelet közvételét és végrehajtását elmondását ajánlani fogja.

Ez történt 1890. év január havában. Ámde a püspöki konferencia csak április havában ült össze. Az időben beszéltek, hogy Schlauch püspök a siker feletti örömmel tért vissza Esztergomból és jelentést tett Csákyknak a tárgyalások eredményéről. Csáky gróf az ajánlott módosítását nem utasította vissza, hanem azt tárgyalási alapul szolgálható kompenzációnak jelezte.

Hogy 1890. januártól — április haváig Esztergomban mily befolyás érvényesült, az a külvilág előtt ismeretlen. Tegnap ugyan egy lap — melyről azt vélik, hogy egyházi érdekeket képvisel — eléggé világosan ismertette azt. Elég az ahoz, hogy Simor bíróknak, mikor 1890. április havában Budapestre utazott, nézetét teljesen megváltoztatta, vasfajább volt, mint valaha.

Ugy látszik, hogy a nézetváltoztatást tudták a kultuszminisztériumban, mert Csáky gróf már április 12-én reggel 9 órakor, tehát közvetlenül a püspöki-konferencia kezdete előtt megjelent a primási palotában.

Teljes két óráig időzött a primásnál, valószínű, hogy a beszélgetés tartalmát egészen soha sem fogják megtudni. Csak hitelt érdemlősegre valló igénnyel beszéltek, hogy a bíróknak a következő szavakkal fogadta a minisztert: „No hát meg van a baj egész nagyságában, és látni fogja, hogy a következmények hamarosan be fognak állani.“

Csáky gróf nyugodtan hátrította el az első támadást; a beszélgetés azután sima, sőt barátságos forma között folyt le annyira, hogy mikor úgy 10 óra körül, tehát közvetlenül a konferencia kezdete előtt a miniszter a palotából távozott — Simor bíróknak el volt tökélye, hogy a rendelet kihirdetését és végrehajtását a főpapság előtt ajánlani fogja.

— A kerék forog és forog — mondá: a legfelsőbb része a legalsóbb lesz és a legalsóbb a legfelsőbb: egy távoli harangnak a zúgását hallom . . .

Egy holt testet visznek a temetőbe: egy menyasszonyt vezetnek az oltárhoz, de nem látom sem a halottat, sem az élő! Mind a ketten sűrű ködbe vannak burkolva . . . A ragadozó madarak minden oldalról egytől egytől érkeznek és egy nagy banketthez hívják egymást: de, hogy kinek a testét falják fel, kinek a szemeit vágják ki, azt én nem látom! Michaitch felni kezdett.

— Kis atyám, mit mosolyogsz magadban? — kérdé.

A molnár nem hallotta ezt a kérdést. Folytatta a magában való motyogást, de hogy mit mondott, azt lehetetlen volt megérteni.

— Eh! — molnár, molnár; — kiáltá Michaitch és a ruhája ujjánál fogva megbuzta.

— Mit! — válaszolá az öreg ember: Michaitchoz fordulva, mintha jelenlétét most vette volna először észre.

— Mit motyogsz?

— Ah, lám, én sokat hallok, de keveset beszélek! De ideje, hogy utra kelj.

Menj azon fenyő fákra túl, az ut telerővénnyel, de ügyelj, ne hogy elhagyj, őt verstyryre innen az utszélen egy kunyhót fogsz találni, — melyben egy lélek sem lakik.

Várd be ottan az éjszakát, a jó és igaz emberek hozzád fognak menni, és azoktól többet fogsz hallani. Vissza jövet térd be ide, dolog fog rád várni.

— És a molnár, a nélkül, hogy a Michaitch válaszára várakozott volna, hement a kunyhóba és bezárta maga után az ajtót.

— Eh, kis atyám — kiáltá Michaitch

Mint híresztelték, e tárgyalás közben merült fel először hivatalosan alakban az állami anyakönyvek és a kötelező polgári házasság bevezetésének eshetősége.

Megkezdtek a püspöki konferenciát. Az első szónok Samassa dr. egri érsek volt. Több mint temperamentumos, inkább heros modorban, az akkori hatalommal való összekötés elkerülése mellett foglalt állást ő is. Samassa érsek — régebbi idő óta éles ellenese lévén a veszprémi püspöknek — felhasználta az alkalmat, hogy az utóbbi, mint a minisztériumban az egyházi ügyek elődójának munkásságát, megsemmisítő bírálat tárgyává tegye. Előterjesztette a Hornig báró püspök által még Trefort idejében fogalmazott rendeletet és az e harcot résznit félelemmel, résznit kárörömmel kísérő püspökök előtt kimutatta, hogy e rendelet mennyivel inkább sérti az egyház érdekeit, mint a Csáky gróf-féle, a mely az egyház belső ügyét világosan kivési minden intézkedés alól.

Hornig báró — aki, mint ezt a főrendibiz szerdai ülésén is bebizonyította — nem tud mindig vérmérséklet fölött uralkodni, elvörösödé a felindulástól, felugrott helyéről és a teremben soha sem halott sértegetést vágott a sokkal idősebb egri érsek arcába. Lángoló hánvél védte a veszprémi püspök az intranzigens álláspontot és dobta elsőnek a vitába a dogmatikus akadályok jelszavát.

Samassa érsek elhagyta a püspöki értekezletet és azóta ilyenben soha sem vett többé részt. A felsőházi vita és szavazástól is tartózkodott. Hornig beszéde után az ingatag hercegprímás ismét elveszté biztonságát és — Schlauch püspök utolsó beszédében előadottak szerint — hozzájárult Hornig püspök amaz indítványához, hogy Rómától kell döntést kérni arra nézve, hogy a hitelti sértés esete forog-e fenn, vagy sem? A többi már tudva van.

De talán még sem minden. Ez időtől fogva Hornig egy percreig sem hagyta egyedül Simor hercegprímást. Vele utazott Esztergomba és csak akkor tért megnyugodva szék helyére vissza, mikor Simor előterjesztése elment Rómába.

A döntés az örökvárosban is más lett volna, ha ott a személyes kérdések kisebb szerepet játszanának, mint ahogy fellenni lehet. A szentszék rosszult volt informálva és rossz tanácsokkal élt. Galimbért bíróknak bécsi nunciusz erről nem tehet. Becsületesen teljesítette kötelességét; de hát neki meg az a szerencsétlenség, hogy Rappolla bíróknak-államtitkár hajhatatlan ellenese.

Vaszary hercegprímás a jövő héten bíróknak kalapjának átvétele végett nagy kísérettel utazik Rómába. Sajnos, már elkésve, hogy ezen az alakisságon kívül még egyebet is elintézhessen.

Most legelőbb biztosan tudjuk, hogy Csáky gróf beszédében mire célozhatott, amikor „bizonyos személyi kérdésekről“ tett említést.

Papválasztási botrány.

E czim alatt a „Kolozsvár“ 107-ik számában aláírás nélkül egy közlemény jelent meg, mely eddig érintetlen becsületemet beszennyezni akarta.

Nem ismerem hitványabb eljárást, mint az orv-támadást, mert ez ellen nehéz a fegyvernemet megválasztani. Ha tudnám biztosan azt, a mit csak sejtek, hogy kivel van dolgom, azonnal rámutatnék az érdekre, melyek tapintatlan cikket napfényre hozta s ezzel hosszabb tárgyalás nélkül elérném azt, hogy a másfél hasábra felhordott szemét mellett a jobb érzelműek undorral mennének el.

Elváróm, megkövetelém a névtelentől, hogy sisakját emelje fel, mert korunkban nem szokás fedett arccal harcolni.

— beszélt világosan és mond meg, hogy kik azok az emberek és miféle dolog az amit meg kell tennem!

De e kérdésre nem kapott választ; és ámbár Michaitch figyelmesen hallgatózott, nem hallott egyebet csak a víz zúgását és a gyorsan forgó kerék lármáját.

— Hova küld és a vén ember engemet? gondola Michaitch. Őt verstyryre innen az utszélen van egy kis kunyhó. Éjszakáig ott kell maradnom, a mikor csak az ördög tudja, hogy miféle emberek fognak megjelenni. Vén gazember miért nem tudsz te magad oda menni? Ha nem tekinteném a gazdám, akkor világosan megmondanám neked te átkozott büvész, hogy mit gondolkodol! Bá! — De gyere Galka nincs egyebet mit tenni, tehát próbálj meg ezt az átkozott kunyhót megtalálni!

Michaitch felült a lovára és gyors üggetéssel indult el abban az irányban melyet a molnár megjelölt.

II.

Az erosznek jó emlékező tehetése van.

— Későre járt az idő midőn Michaitch a molnár által említett kis kunyhót megtalálta.

Félig romba volt dőlve és bizonyonnan nem volt alkalmas arra, hogy emberi teremtés lakása legyen. A nap lement, a madarak éneke elcsendedett, kivéve, hogy koronként vagy egy közzülük álmos csiripolást kezdett, melynek a közepén ismét elaludt. Egy idő múlva ezek a hangok is megszűntek és semmi sem szakította meg a csendet, kivéve egy távoli láttatlan patakának a csörgedezése és az éjjeli bogarak zúmmogása.

— Milyen hely! — gondolta Michaitch maga körül nézve. Én nekem addig kell it-

ten várakozni, míg valaki jön, hogy nekem tanácsot adjon! — Adja az Isten, hogy semmi szentségtelen . . . Bá! — A szentek megőriznek engemet!

Michaitch lezsalált a lováról, a ló első lábait békóba tette, aztán eleresztette.

— Menj — mondá — harapdál a fűvet, én pedig bemegyek a kunyhóba; lehet, hogy lesz ott valami enni való. A ház tetszik látszik, de az éhség jó étvágy csinál.

A keskeny, alacsony ajtó megmegrugta és az hangos nyikorgással nyílt ki, a mi majd nem úgy hangzott mint egy emberi kiáltás. — Michaitch lehajtott a fejét és a kunyhóba lépett. — Teljes sötétség volt ottan, de ő egy polchoz tapogatta az útját, melyen egy d. rab száraz kenyeret talált és azt mohón kezdte megenni. Azután a tűzhelyhez ment és látta, hogy egy butyko még mindig senyved. Nemi fáradsággal sikerült a tűzet felélesztani és a falhoz erősített fáklyát meggyújtani. A fal és a tűzhely között egy hosszú asztal állott és azon különböző minőségű öltözetek feküdtek, a többiek között egy drága bársony köpeny, mely valamikor egy magas rangú nemesé kellett, hogy legyen.

A falon egy aranyos hűvelő hosszú kard csüggött. De az a tárgy a mi a Michaitch figyelmét leginkább magára vonta, a szoba egyik szögletébe felakasztott szent kép volt.

Ösmeretlen gazdájának a jellemét illetőleg megnyugtatta a lelkét. Michaitch többször keresztet vetett magára, aztán felháztott a tűzhely felett levő széles polcra, kioltotta a fáklyát, nyújtzkodott és nemsokára elaludt.

Még mindig csendesen aludt, midőn hirtelen valaki erősen a hátára ütött és letaszította a polcra.

— Mi ez? — Ki ütött meg? — Miféle gaz —

is névtelen az Igenben történtek felett ily tapintatlanságot nem szabadott volna elkövetnie. Látja névtelen Uram! én most csak annyit mondok, amennyi most szükséges — pedig kitűnő adataim vannak Ön és társai ellen.

A dolgok további fejlődésében a szerint, a mint forszirozók, fogok nyilvánosságra hozni oly tényeket, melyekből kitűnik; kicsoda és miképpen viselkedett az igeni papválasztási ügyben. Most beérem ennyivel.

Arra a szerény (!) névzetére névtelennék, hogy „ezek után Iucze igeni papsága pium desideriummá vált“, — feleletem ez: lehet a tudom, hogy igen vidéki kollégámnak a közleményemmel is ez a célja; mert azt hiszi, hogy az aesopusi mondas: „inter duos litigantes tertius gaudet“ most a sógorásg örömeire betelik: Vajda visszalépett Iucze bajban van, u. n. pap lesz Igenben. Nős hát! piszkolódjék a magas rendű érdekert. Pium desideriummá válhatik az én igeni papságom. De egy nem történhetik meg, ha minden nap egy közlemény bocsát is világá, ha sárral dobál is szótelen, az nem történhetik meg, hogy reám életem bármely tényéből is szenny tapadjon. Én nem félek nem rettegik, mert:

„Erős vár a mi Istenünk,
Jó oltalom s védőgyver.“

Pax.

Levél.

Dicső-Szent-Márton május 13

Mielőtt a helybeli m. kir. posta és táviróhivatalnál most a napokban szervezett időjelző állomás megkezdhetné volna működését, megeredtek az egek csatornái és hullott az eső napokon át oly kitartással, hogy már kezdetűl megsohanni, különösen azok községek lakói, kiknek az áldásból bő alakjában is oly bőven kijutott egy napon, hogy bokáig jártak benne. Ma már derült az ég, kellemes májusi napjaink vannak, zöldlő minden, merre a szem lát, nagy öröme a cserebogaraknak, melyeknek sokatlan sokaságán szörnyűsködnek, de pusztításra nem tesztünk semmit, — minek is? nem illik gyönge halandóknak a gondviselés dolgaiba beavatkozni.

Működvelő egyesületünk, — mely gyűlésein többnyire azt határozza, hogy a jövő gyűlésen fog határozni, lefekték a helyi polg. leányiskolával kapcsolatos internatusnak honvédeké, kik folyó hó 7-én egy oajnos hangversenyt és szineladást rendeztek, hogy a szakadó eső dacára is megjeljen szép számú közönség alig tudott betelni gyönyörűséggel és elismeréssel adózni ezen intézet vezetői és az estély rendezői Gyöngyössi Istvánné és Pözl Adolfin tanítóknak. Az estély tiszta jövedelme egy, az internatus részére beszerződött zongorára lett volna fordítandó, de ezt ezuttal aligha el nem hegedülte Szent-Dávid, mert habár e cél elég szép és nemes, de a pénzügyeknek helybeli m. kir. biztosna nem találta eléggé alkalmasnak arra, hogy a kiosztott 300 drb szinlapot bélyegilletékmentessé tegye s bizony felvette szépen a leletet egész m. kir. lelkiyugalommal.

A n. é. közönség is tanult valamit, ősi szokás szerint saját kárára — azt t. i., hogy a kit végzete gyalogjárásra ítélte és Dicső-Szent-Mártonban egy estélyt végig akar élvezni, hozzon magával kézi lámpást is, ha nem akarja magát koczkaztatni a hazamenelekor, vagy ninosen kedve a kalapja tetejéig besárosodni.

Igen, mert nálunk az utcazi lámpák csak arra valók, hogy a község fényét emeljék — nappal. Este aztán hol felgyújtják, hol nem és égnék, jobban mondra pislognak körülbelül 10 óráig, de ebben sincsen semmi haszon, mert az a sovány fényugár

Egy kondor szakállú magas fiatal ember állott előtte. Hosszu és csüngött az oldalán és újból össze szorította az öklét, hogy Michaitchon ismétlje a támadást.

— Megállj! — kiáltá a másik férfi, mit vétett az az ember ellened?

Amint beszélt megfogta a társa kezét és figyelmesen nézett Michaitchra, aztán a tisztelet bizonyos nemével azt mondá:

— Hiszen ez egy öreg ember!

— De mi bajod neked azzal! — kérdé az első jövevény — vagy véletlenül az atyád?

— Az nem tartozik ide! De azt mondom neked, hogy ha még egyszer hozzá nyúlsz, elveszitem a türelmemet!

E szavakra azok az emberek a kik ez időre a kunyhóba léptek, hangos röhögésbe törtek ki.

— Eh, Clopka — mondá az egyik köztűlt, vigyázz magadra! Ha Michaitch elveszti a türelmét rosszul jársl! Te nem állod ki a mérkőzet vele!

— Nem ám, az ördög vigye el őt! — olyan hosszasan lakott az erdőben, hogy ő maga is egy valóóság medve lett!

— Michaitchot csak hamar egy tetétől talpig felfegyverzett férfi csoport vette körül és barátságosan kifejezéssel néztek rá.

— Honnét jöttél? — kérdé az egyik köztűltök gyanakodlag.

Michaitch az időre visszanyerte lelki éberségét.

— Ah! — gondola — ezek a haramiák!

Becsületes ember! — folytatá hangosan — törvöllek titeket! Melyik nevezi magát köztűltök Vanyoncha Perstennak?

(Folyt. köv.)

nem bír áthatalni az átvégeket borító por és piszokrétegen. — A bérli ur éberségétől jogosan várhatná, s talán követelhetné a közönség, hogy legalább oly estéken, midőn valamely nyilvános előadás van, s a szakadó eső még fokozza a sötétséget, jobban lássa el lámpáit világító anyaggal, mert nagyon bosszantó állapot az, ha esti 11 órakor estélyi öltözetben a sáros ut közepén kell haza vándorolni, hol a jöve-menő kocsi általi elgázolatlanság elkerülése is csak hallószervei általának rendelkezésére az embernek.

Iskoláink igazgatásában is változás állt be, amennyiben a vallás és közoktatásügyi miniszter 7601 sz. kelt rendeletével az elemi népiskolát a polgári iskolától elválasztotta, s az előbbinek igazgatóját Nyrády Dénes tanítót nevezte ki, ki ily minőségben már több iskolánál sikerteljesen működött.

Vízvezetékünk a befejezéshez már közel van. A vezető csövek régen le vannak rakva és annak rendje és módja szerint eltemetve. — most még csak az van hátra, hogy — elegendő vizet találjunk, mert bár sokan lemondtak a vízből őket illető részlől, de ennek dacára a jelenlegi források vízmennyisége aligha képes leendő a szükségletet fedezni.

Honvédek menedékháza Kolozsváron.

Szép gondolatot vetett fel a kolozsvári orsz. ereke-muzeum hivatalos lapjának legújabb számában, most, a mikor a 48—49-es honvédek ezrei koldulnak, a koldulást szegénylők pedig vagy éhen halnak, vagy öngyilkossákká lesznek.

Az a terv merült fel, hogy az elaggott s koldusbotra jutott honvédek részére Kolozsváron is létesítsenek egy honvéd menedékházat.

Ennek a tervnek a kivitele nem ütközik semmi akadályba.

Kolozsvárnak van erre a célra egy nagyon alkalmas emeletes épülete: a Mátyás király születési háza.

Ez az épület, mely az erdélyi részekben történelmi szempontból legkiválóbb és legnevezetesebb, tudvalevőleg a város tulajdona. Magán birtokostól vette meg a város még jóval e század előtt, mert az igazságos király olyan kiváltságos jogokat kötött e házhoz, a melyek időről-időre sok gondot okoztak.

Az utóbbi évtizedekben ez az épület előbb a közös hadseregbeli katonáknak, jelenleg pedig a honvédség egy századának szolgál lakóhelyül, a földszinti helyiségek pedig katonai raktáraknak vannak berendezve.

Most emeletes honvéd lakotnyát épített Kolozsvár városa. A honvédség e lakotnyában helyeztetik el, a Mátyás király házából tehát végleg kiköltöznek a hadiak s a történelmi épület rendelkezésre fog állani.

Az épület földszinti részének balsezárnyába, melyben az igazságos király születési szobája van, némi kibővítéssel és átalakítással, be lehet rendezni az 1848—49 országszerte ereke-muzeumot. A jobb szárny és az egész emeleti rész pedig egyéssen berendezhető a szegény, elaggott és inasra jutott honvédek elhelyezésére.

Ha a szűkség kívánja, két oldalt meg lehet szárny-épületet is vonni a ház nagyobbitására, sőt a szűkség szerint kisajátításokkal vagy a szomszéd emeletes épület megvásárlásával vagy bérbe vételével a menedékházat előnyös módon bővíteni is lehet.

Főelőnye az, a jelzett célra ennek az épületnek, hogy a piacról egy rövid vonalra utca egyenesen kapujához vezet. Tehát minden tekintetben kényelmes és minden irányban középponton van. Közel van hozzá a sétány, mely nyáron töltdő helyül szolgálhat közel vannak az egyházak, közel van a kórház, honnan a betegek vagy gyengélkedők részére az orvosok éjjel-nappal azonnal rendelkezésre állanak.

Egy vonalban csupán két épület lévén, e ház ügyszólvá három utcáról megközelíthető.

A Mátyás király háza a 48—49-es elaggott honvédek elhelyezésének eszméjél mindeki nagy örömmel és lelkesedéssel fogadta.

Nem is csoda. Hiszen a még élő 30 000 honvédek legalább fele inszultál küzd, egy negyede koldul, utszéleken, sáncookban pajtáiban s vaskók padjain kénytelen éjjelre meghuzni magát, a míg a sors megkönyörül rajta s levezi vállairól a nemzet szabadságért folytatott véres küzdelem súlyos bérét: az inséges életet.

A harmincz ezer honvéd elaggott és inasra jutott részének csupán egy menedékház van hazánkban: Budapest. Az is csak száz embert képes befogadni.

Annyi ez, mintha ötezer embernek ö kenyeret adnának, hogy lakják jól a Krisztus csodátevő ereje nélkül.

Igaz, hogy csodákat miveltek ezek a honvédek, a mikor ifjak, daliák voltak, mikor a nemzet jogaiért küzdöttek, vakon rohantak a halálba, koczkaztatva életüket és feláldozva vagyonukat, jövőjüket, mindentket. Ma fájdalom, nagyon kevéssel történhetik meg, még is az a csoda, hogy a budapesti menedékházba bejusson.

Százan és százan folyamodnak, évekig várnak, sokan éhen halnak, mert évente 10—20 számarra alig tresszik hely.

Az a pontpai 5 kr., a mit adnak az elnyomorodott honvédeknek, sem nem nyugdíj, sem nem segély. Ez az ősszeg nem 70-

hető annak a „holtig tartó becsületes ellátás”-nak, melyet a honvédelmi bizottság 1848. decz. 22-én, mint kötelezettséget a nemzetre örökségként ruházott. Ez még csak nem is elmaradhat. Ezt érzi a nemzet, érzi az országgyűlés. Azért az országgyűlés nem is tagad meg semmit a mit jogosan kérnek a honvédek részére. Nem rajta mult, hogy a honvédek segélyezése idáig el lett hanyagolva.

Kormány és képviselők körében a szerzett értesítések szerint, szívesen fogják venni az erdélyi részeken állítandó honvéd menedékház ügyét és a kellő indokolt előterjesztésre a ház haborús nélkül fogja megszavazni a bérrendzést és a honvédek ellátására megkívántató összeget.

A kezdeményezés ügyét a kolozsvári 1848—49. orsz. ereklje-múzeum veszi a kezébe s közelebről a fontos tárgyat tartja az első tanácskozást fogja tartani. A dolog fejlődéséről lapunk olvasóit időről-időre értesíteni fogjuk.

Szemlélo.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 16.

— **A fürdő-évszak beálltával értesítjük** t. előfizetőinket, hogy kiadóhivatalunk a lapot, akárhányszor változtatják is lakhelyüket, bárhol pontosan elküldi, ha a lakásváltoztatás vele idejében közöltetik. Az értesítésben kérjük mindig a legutóbbi rendeltetés helyét is megnevezni. Legelőszörűbb a legutóbb használatban volt czímszalagot az értesítéshez mellékelni. Fürdő-vendégeknek különös figyelmébe ajánljuk még, hogy a fürdő-évszak alatt egy hónapnál rövidebb időre is fogadunk megrendeléseket, s kisebb összegű előfizetési díjak levélhelyegekben is beküldhetők.

— **A Bokross Klebelsberg ügy.** Az „Egyetértés” írja a következő sorokat: A legnagyobb csendben, de félelmetes bizossággal készül az a tragédia, amely a Bokross-Klebelsberg ügynek egyik vagy másik felét morális halállal fenyegeti. A nemzeti kaszinó két igazgatója gróf Károlyi István és Szabó Miklós kuriai társaságok, már mindenesetre áttanulmányozták a Bokross-Elek ügyére vonatkozó okiratokat, csupán a harmadik igazgató gróf Széchenyi Béla megérkezése szükséges ahhoz, hogy a hármias becsületbírószék azonnal hozzáfoghasson a tárgyalásokhoz. Gróf Széchenyi Chikagót, egy onnan keltezett kábelüzenget szerint, tegnap hagyta el és június hó első hetében érkezik Budapestre. Báró Montbach Sándorné hír szerint, újabb terhelő adatokat jutott birtokába, a melyeket okiratok alakjában ügyvédjének, dr. Györfy Gyulának át is adott, a ki ez ügyben szombat este Kolozsvárra utazott.

— **Dr. Brassai Sámuel** rövidében Brassai bácsi egy hét óta Tordán van. Csegezi Mihály járásbírónak és Torda városának huzamosabb ideig lesz vendége a nagy tudós.

— **A korcsolya-egylet** választmányja tegnap délután a vármegyeház tülstermében gyűlést tartott, a melyen elhatározták, hogy a sétatéri tó mellé az egyelet költségén egy körülbelül 6000 forintba kerülő téli pavillont építtetnek a mostani kezdetleges bódé helyére. Az egyelet jogosan elvárhatta volna a várostól, hogy ettől a költségtől megkímélje, de mivel a tanács csak az ígéretnél maradt, kénytelenek maguk kezükbe venni az építkezés ügyét. Elhatározták továbbá, hogy a sétatéri tónak a Szamosas össekötő csatornáját csementelt fogják megcsináltatni, hogy a viznek a jég alól való kiszivárgása teljesen akadályozva legyen.

— **Városi szakszabály** gyűlés volt tegnap Kolozsvár városában. Főbb pontja a kis vashid építése, az egykori Pihál házát a belmagyar utcából utca nyitása kérdés volt, melyhez 19 ezer forint a ház megfelelő részét kisajátítják. A Nemzeti szálloda egy részét szintén kisajátítani javasolják 10 ezer forintért.

— **A mentő majális** — mint értesültünk — május 27-én (szombaton) fog megtartatni a lövöldben. Az előkészületek nagyban folynak és minden jel arra mutat, hogy — mint a mult évben is — úgy az idén is a legizikertelbb multság lesz.

— **Meghívás.** Az erdélyi részki kertészeti gyűmlőzési és szőlőszeti szakszabály holnap szerdán d. u. 5 órák szokotti helyiségben ülést tart, hol egy pár igen fontos tárgyat lesz megbeszélve, a melyhez kívánatos, hogy a szakszabály tagjai kiülj, különösen a szőlőbirtokosok is minél nagyobb számban hozzájáruljanak. Ez okon kéri az illető tisztelet úgytársak szíves megjelenését az előnökös.

— **Meghívó.** Van szerencsém a tek. egyetemi ifjúságot a budapesti honvédszobor leleplezésén való részvétel ügyében f. hó 17-én, szerdán d. u. 6 órák a jogi kar I. számú termében tartandó ifjúsági gyűlésre tisztelettel meghívni. Kolozsvárt, 1893 május 16-án. A kiküldött bizottság elnöke Finály Gábor s. k.

— **Halálozás.** Poszler Gyula kolozsvári kereskedő korán elhunyt kis leánykáját, a kis Rózsikát tegnap temették el a család és az ismerősök őszinte részvéte mellett. A korán elköltözött kis leányt nem diphteritis mint tegnap említettük, hanem hártys gégé-hurut ölte meg. Nyugodjék békével!

— **Eljegyzés.** Berkesy Sándor, a kolozsvári hitelbank szorgalmas és derék tisztviselője f. hó 14-én jegyezte el Biró Juliskát, Biró Ignác nyug. honvédezéses kedves és szeretetreméltó leányát.

— **Gyászli.** Seuzsán János fodrász e hó 15-én reggel 7 órák meghalt. 1848-49-ben az erdélyi szabadság-harcosai között mint honvéd szolgált Bem apó alatt. 1869-ben a Garibaldit táborában sebesülteket gyógyított, mint sebész. Triesztből vissza térve Kolozsvárra, sok évekig fodrász fizetettel foglalkozott. Kétféle házai volt haláláig. Temetése délután 5 órák lesz. Gyászolják rokonai és barátja.

— **Magyar-nyelvi tanképesítő vizsgálat** tartatik a helybeli állami tanítóképzőben 1893. június 12-én (d. e. 8 kezdve) azon német és román ajku néptanító számára, a kik a magyar nyelvnek nem magyar tannyelvű népiiskolákban az 1879. évi XVIII. t. cz. értelmében való tanítatására oklevelet kívánnak szerezni. A jelentkezni kívánók erre vonatkozó kérelmetket a tanítóképző igazgató tanácsához intézve, — és a keresztlevelet (v. anyakönyvi kivonattal), b. tanítói oklevéllel, c. jelenlegi alkalmasságukat kimutató szolgálati bizonyítvánnyal fűszerezve, f. évi május 31-éig alulírottakhoz küldjék be. A vizsgálati díj 5 frt. Oklevél díj 1 frt, mely összegek a vizsgálat kezdetekor befizetendők. Kolozsvárt, 1893 május 15. Paal Ferenc tanító-képzőigazgató.

— **Új alapítvány az erdélyi múzeumnak.** Hegedűs Sándor orsz. képviselő ur a következő levelet intézte dr. Finály Henrik egyet. titkárhoz: Nagyságos ur! Megdöbbentéssel olvastam a becses jelentésből, hogy az erdélyi múzeum egyet deficitelt küzd. Ezen segíteni kell: a tudomány és nemzeti érdekekben! — képviselői felemlert napi díjaimból, a mellékelt takarékpénztári betétkönyv tanúsága szerint megtakarítottam jótékony célokra 280 frtot; ezt ktlldöm az egyet. alapvagyónak gyarapítására. Jobb célra nem fordíthatam volna. Reméllem, hogy követőim lesznek. Mert érdekes jelentésnek felhívására másképpen felelni nem lehet. Maradok nagyságodnak, Bpest máj. 12. 1893. alázatos szolgálja: Hegedűs Sándor s. k.

— **Gyászli.** Özv. Poszler József néni Korbuly Katalin életének 70-ik és özevgyesége 15 ik évében, szívészélhűdés következtében megszűnt élni.

— **Kárpát-gyűlés volt Deesen** máj. 13-án Malet her Zoltán vasut-igazgató elnöklete alatt, melyen a központból Radnóti Dező titkár és Erdődy Samu dr. rendes tag jelentek meg. A helyiek közül többek közt ott voltak Bónis Árpád dr. az Emke dees-városi választmányának elnöke, Almayer Géza, Budai Elek, Kádár József, Nagy Benedek, Gläser Simon, Aradi Károly, stb. A gyűlés tárgya a máj. 29-én rendezendő radnai kirándulás megállapítása volt. A program 2 részben összeállított és legközelebb minden irányban szét fog küldetni.

— **Az Emke deesi közgyűlésére** az előkészületeket az Emke deesi és szolnok-dobokamegyei választmányai elvégzték. Ma tartott a 100-as rendező bizottság gyűlést, melyen a különböző alosztályok beszámolnak tevékenységük eredményéről. Az ország minden részéből érkeznek jelentkezőnk úgy a közgyűlésre, mint az ezzel kapcsolatos kirándulásra.

— **Értesítés.** A kik a kolozsvári földmives énszkar ptknsd másodnapján a lövöldben tartandó majálisra a meghívókat még meg nem kapták volna, de ahoz igényt tartanak szíveskedjenek a Könyv Sándor főtér és fő fióküzletébe jelentkezni a hol egyuttal jegyek is válthatók. A rendező bizottság.

— **Meghívó.** Kolozsvár s. kir. város törvényhatóság I. (jogügyi), II. (pénzügyi), III. (tanügyi) és IV. (rendészeti) szakszabályának t. cz. tagjai van szerencsém a f. hó 15-én (hétfőn) esetleg folytatódva a következő köznapokon, mindenkor délután 4 órák a városi közgyűlési termében tartandó együttes ülése tisztelettel meghívni. Kolozsvárt, 1893. május 14-én Albach Géza polgármester. Tárgyak: 1. Belügyminiszeri leirat, az utcaszabályozásokkal felmerülő terület vételek és átengedések tárgyában. 2. A hidutcai kis vashid alapítványára vonatkozó ajánlatok 3. Előterjesztés az ev. ref. teológiai fakultás tulajdonát képező „Pihál”-féle telken nyitandó utca tárgyában. 4. Előterjesztés a „Nemzeti szálloda” kiszolgáló részének kisajátítása tárgyában. 5. Az erdélyi részi falkavadász társulat kérése versenydíj-adományozás iránt. 6. Áron Mihály és Schwartz Mózes kérése, 80 drb ökönek a „Baromban” való legeltetése iránt. 7. Beteg Gábor és Tócs Miklós lovasrendőrök kegdyj iránti kérése.

— **Levél a szabad Amerikából.** Lapunk egy kolozsvári barátjának Amerikában élő rokonára a következő érdekes dolgokat írja: „Amerika nem az többé a mi 8 év előtt volt, a mikor ide jöttem. Különösen jelenleg az üzletek pangának, bukás-bukást ér, gyárak megszűnnek. New-Yorkban egymagában husz ezer család áll munkanélkül. Ugyanily dolgokat olvasunk a lapokból Amerika majdnem minden pontjáról. A baj forrása az, hogy Amerikának nincs megfelelő pénz forgása a nép között. Aranyának milliói Európába vándorolnak, s ott is rekednek. A Yankee attól félnek, — ha ez így

tart, — pénz pánik fog Amerikában beállani.” — A panama csatornára nézve ezt írja: „A panama munkálat vesztegel. Most választottak igazgatókat, szervezésre, pénz szerzésre 20 hónapot töltek ki, azonban az amerikaiak abban a nézetben vannak, hogy senki sem lesz boldog másodszor a pénzt ebbe fektetni.” A gazdasági dásról is érdekesen írja a következőket: „Pusztán lakom 350. h. földet kezelek, mitóta a gyár, melynek részvényese voltam, megbukott, ezreim vele elusztak, állással együtt. Van a birtokon 1100 alma fa. Kipréseltük 120 — 150 drb 45 akós hordó alma mustot. Az almabort 15 dollárért adjuk el.

— **Dicső-Szent-Mártonban** az ev. ref. templomban áldozó-csőtörtőkön folyt le a confirmáció ünnepelye. Cserecsyész Ödön körlelkész. tartalomdus beszéde után 13 leány és 9 fiu lett az egyház tagjai sorába felvéve.

— **Vasut Nagybányától Zsibóra.** Nagy az öröm vidékünkön írja szécsi levelezőnk eljött két ur ember — nap sütött arcu — szél cserépete kezű — hosszú fehér-pirosa festett pónakkal és csölpöket verték az agyagos földbe. Mérik a vasutat — Nagy-Bányától-Zsibóra — a vadregényes Szamosgyölgvön keresztül és egy szárnyvonal Szilágységre — Szilágyszől. Mikor? Ha majd lesz apró piz, — verik már Körmöcsbányán, de a vidéknek alig jutott egy-két fillér!

— **Eljegyzés a királyi családban.** Lapunk legutóbbi számában közöltük József Ágost főherczeg eljegyzésének híré. Ujabbán arról értesültünk, hogy az eljegyzés már vaárnap megtörtént. Nem Erzsébet herczegnő, hanem Auguszt herczegnő, Lipót bajor királyi herczeg másodszült leányát veszi az ifju főherczeg nőül. Auguszt herczegnő április 28-án töltötte be 18-ik életévét, míg József Ágost főherczeg ez évi aug. 9-én lesz 21 éves. A főherczeg vasárnap érkezett Bécsbe, hol a „Magyar Király” szállóban vett lakást, de délután, mint a királyi vendége, a királyi palotába költözködött.

— **Nem jó nagyizolni.** Hersch Parach naszodi lakosnak a neje Brecher Meta, mult év őszén elméjében megzavarodott s gyógyítás végett Kolozsvárra szállították, hol rövid szenvedés után elhalt. A kolozsvári IV. kertületi kapitányság vette fel a halálesi jegyzőkönyvet, melynek 17-ik pontjára: hogy maradt-e vagyon, hol és mennyi? az elhalt férje a következőkben válaszolt: Maradt Naszodón egy ház, egy kereskedés és egy szeszgyár 100,000 frt értékben. Ezen nagyzási hóbortból eredő bemozdásnak megadta az árt, mert a haláleseti jegyzőkönyvet a kapitányság a polgármesteri hivatalnak, a polgármesteri hivatal az árvászeknek, utóbbi pedig a naszodi kir. adóhivatalnak küldte meg a hagyatéki illeték megszabása végett. Hersch ur megjegyzi a 6000 frtot megközelítő illetéktől annyival is inkább, mivel a bemozdott ház, szeszgyár és kereskedést csak valamikor álmában láthatta az elhalt, de neki soha nem volt. Beismerte, hogy ő csak egy kicsit nagyizolni akart, hogy azzal egy kis tekintélyt szerezzen magának az ismeretlen városban és annak kapitánysága előtt. A naszodi k. adóhivatal a szép és őszinte beösmérést elfogadta, s felterjesztette az ügyet a deesi k. pénzügyigazgatósághoz elbírálás végett.

— **Gyilkos pálinka.** Bereszko hunyadmegyei községben e hó 11-én két óh legény lakodalmomból hazajövet betért a falusi kocszmába egy kis szívesítőre. Az egyik legény felhívta társát, hogy fizetne neki két liter pálinkát, mert ő fogadásból megissza egy huzamban. A másik rá is állott a fogadásra s készen nyilatkozott a pálinka árt kifizetni. A legény meg is itta s így megnyerte a fogadást, de nem volt köszönete benne, mert egy pár percz múlva — mint-ha a menyő sújtotta volna a földre esett, honnan haza vitetve fél óra múlva már részegen ment át a másvilágra.

— **A dalovai nábob akadályok.** Komikus esetről értesít b. csabai levelezője „A-f”-et, mely bizonynyal magát „A dalovai nábob leány”-nak szerzőjét, Herczeg Ferencet is mosolyra fogja deríteni. Ismeretes dolog, hogy a vidéki színészeknél fogatósok ruhárukból nem igen kerül tiszti uniformis, pedig Herczeg több rendű hőseit huzártiszti uniformisban játszatja végig. Az igazgató az előadás napján megbísta egyik élelmes tagját, hogy zónázzák át Gyulára és az ottan állomásozó huzártisztektől kunyarálja ki azokat a tiszti uniformisokat, melyekben este Sentirmay szíznados, Tarján Géza meg Bilitzky kadét fognak fesztetni. A kellekés át is ment Gyulára, ahol szíveséggel kiadták a szükséges egyenruhákat. A kellekés boldogan törtetett csomagjával a vasúthoz, Csabára indulandó. De majd meghűlt benne a vér, midőn lovas huszár vágat elébe és szől:

— Színész ur! A tiszti egyenruhákat szíveskedjék visszaadni. A tábornok délutánra avizálta jövetelét: kell a parádés anezug.

Risztica kevesebb fájdalommal adta át a királyi lakomán a lemondási okmányt, mint az uniformisoktól megfosztott színész lényeges kellekeit. A vonat ongyilkosságot akart elkövetni, de megdölgölte és rettenetes elhatározással ruhák nélkül jelent meg az igazgató előtt, a kol. képzéshetőség konsternálta a kedélyeket. Tarján Gida, a szerző instrukciója ellenére úgy káromkodott, mint egy manipuláns hu-

szármórmester. Job Vilma elájult, vetélytársa, a komikáné, loosolta fel.

Arról szó sem lehetett többé, hogy a darabot levegyék mert már a fél ház ki volt árulva.

— **Mit csináljunk?**! tépátá alhaját és mérte rettenetes léptekkel a világot jelentő deszkákat. A sugónak akadt egy zsenális ötlete, melyet este a közönség általános csodálással végre is hajtottak. Ugyanis huzártiszti uniformis helyett finác ruhában játszottak. Hogy a darabot nem a ruha teszi, kiteszik abból, hogy a darab így is nagy tetszést aratott.

— **Női kovácsok.** Egy angol lap az írja, hogy Angliában igen sok gyárban nők vannak alkalmazva, mint kovácsok. Az említett lap utal arra, hogy ez törvényellenes, mert győne nőket nem volna szabad alkalmazni ilyen erős munkára. A női kovácsok ellenben egészen jól érzik magukat és nem is tudják fölfogni, hogy miért is korlátoznák őket a mesterségükben. Nem rég ebben a tárgyban gyűlést tartottak a női kovácsok, volt köztük egy 57 éves kovácsölgy is, ki negyven évig folytatta ezt a mesterséget és e mellett 14 gyermeket szült. Egy 16 éves lány, aki 18 fontos kalapácsot forgat naponként, a legnagyobb erővel védelmezte mesterségét. Azt mondják, hogy ennek a leánynak olyan a válla, mint egy athlétának.

— **Titokzatos merénylet.** A Brüsszel melletti Condroz kastély parkjában tegnapelőtt este az ott sáló Liederkerké és Cornet grófokra egy közeli bozótból több puska lövést intéztek. Cornet gróf súlyos sebet kapott a fejére. A merénylek elmenekülték.

— **A kínai lányok.** A „Chou wa yat pav” című kínai újság a következőket írja a kínai leányokról. „Nan-hai-Pau-ban és a Shun-te kerületben a leányok nagy ellen-szenvenvel viseltetnek a férjhezmenetel iránt. Szülők valósággal úgy kényszerítik leányait, hogy a férjhez menetelre. A menyecskék azonban iparkodnak minden áron férjüketől megszabadulni, hogy visszatérhessenek a szülői ház nyugalmas életébe. Legtöbbször olyan ügyesen teszik el láb alól férjüket, hogy a gyilkosságot rájuk sem lehet bizonyítani s ennek következtében az illető újság ez ügyet a hatóságok figyelmébe ajánlja.

A szökecs.

(Szomorú balladai zöngemény.)

Megrázó esetről szól az ének mostan, Nyög belé a lant is busan, meghatottan. Világtörténetben nincsen párja ennek, Szülője éhségnek, kínos gyötoremnek... Elbusult fájdalomk támadtak miatta, Gyomroknak korgása rémesen siratta, Zsebek fölajdultak, szemek könnyel teltek, Szörnyű kínt okozott sok érző kebelnek. Ó ti, kik ebédre ma is jól laktatok, Söt vacsorakor sem kopik fel állatok, Söt még holnapra is kilátások van, Hogy jól laktok, tán a mainál is jobban, — Olvasástok el ez isszonyu esetet, Melyet sok megtalált, ámbár nem keresett; Mely sokat megha tott bár reá nem vágyott,

S vonatokat belőle hasznos tanuságot! *
... Emelkedik a nap... Fel is emelkedett, Piaczi toronyban most „huzzák a delet” Kiki hazasiét, jó ebédhez készül,

Eoni káposztákának töltött közepéből. A nagypiacz során kedves csörgés támad, Látni jövetelét szolgálók hadának; Kosztos csésze csörren, ringatva kezökben; Egyre közelednek és mindegyre többen. Csésze csörrenéshez a szájuk terécse, Várja már őket is a jó kosztos étel, „Örk világozság” szépséges asszonya, Főzi a jó kosztot, azórt mennek oda.

Kapun befordulnak, érnek a konyháig, S hát! — szeszarázkodnak tetőtől bokáig. Konyha ajtó zárva!... Pecsédt vagyon rajta... Jó káposzta gözét száll ki nem hajtja... Sári, Juli, Trézi csak egymásra néznek, Mi ez? valóság-e, káprázat?, igézet? A másik ajtóhoz futnak hamarjára, Hátba ott a járás...? Az is be van zárva. Láttatok-e immár haragvó libákat, Kikben a nagy epe egyszerre föltámad? Gágognak, sivitnak összeverekednek, — Nézzétek csapatját kosztos cséledeknek! Ablakot bezuznak, mint hősi vitézek, Üres fazaknak fenekére néznek. Visitnak, sipitnak, futnak jobbra-balra, De kosztjánk nyoma sincs, a tűz rég kialva. — — — Uj had jön e közben, nagy garal érkezik,

Jogász és gavallér közöttük mindenik. Kemény, vasalt ingók csak fénylik a napon, Lábakon lakkezipó, hisz vasárnap vagyon. Egyik sétatöböt forgatja kezében, Más a „kipi-kopi”-t fityuli kerélyn. Az ajtóhoz érnek, s haj! megrökönyödnek, Van dolga saroknak, ököknek, könyöknek; Döngözik az ajtó, berugják marészen, — Hol a kosztos ebéd, miért nincs még készen? Hol a kosztos ebéd? ki is van fizetve! Éhesek, dühösek, mint maganyai medve. S bár szemök szikrázik s kialsó tiz torok, Gyomruk az éhségtől mindhiába korog,

Kosztadó urhölgynek nincs már, csak hűlt nyoma,

Eltűnt! s talán vissza nem is tér ő soha... Elmennek a „tizek”; hát mit is tegyenek? De a rémes éhség ott megyen ám velek.

Jó Kikakker előtt zordonan megállnak, Gyomrukban az éhség... szívökbek a bánat, S fogukat piszkálva, nagy fogadást tesznek:

Hogy kosztot előre többé nem fizetnek.

Sári, Juli, Trézi szintén haza vonul, Ott mi történt velük?... erre fátyol borul. Hajuk megezbálták? (hisz ez is néha — jó!) —

Ne kérdez ezt tőlem, ó nyájás olvasó!... Gyászos terén most az elhagyott konyhának Éhezett egerek rigan lakomáznak, A mi kevése morzsa szerte hullott félre, Pedig ők utólag sem fizetnek érte... S ott kűnn mord alakok éheznek, átkozzák Eltűnt kosztodat — ó „Örk Világozság!” KACZAGÁNY.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata).

Országgyűlés.

Budapest, május 16.

A képviselőházban ma elfogadták a Rába szabályozás és a műbor gyártásról szóló törvény javaslatokat.

A gyűlés végén Apponyi Albert sürgős interpellációt, intézett br. Fejérvári honvédelmi miniszterhez, a honvédszobor leleplezésére vonatkozó rendelet kiadása tárgyában.

Egyházipolitika Pozsonymegyében.

Bpest, máj. 16.

Pozsonymegyében 150 szóval 95 ellenében elvetették a kormány egyházipolitikai programját.

Püspöki adomány.

Budapest, május 16.

Bende nyitrai püspök beszerce-bányai volt egyház kertjében 14 ezer frtot alapítványozott.

Belgár trónbeszéd.

Belgrád, máj. 12.

A bolgár szobranjét tegnap megnyitották.

A fejedelem trónbeszédében hangoztatta nótllésének előnyeit.

Beszélt az alkotmány revidióról, a mely programba lett réve.

A herceggprímás Rómába utazása.

Budapest, május 16.

Vaszary herceggprímás csőtörtőkön Rómába utazik a pápához birtumért.

Oláhok gyűlése.

Budapest, május 16.

Kis-Jenőben körülbelül 3000 oláh gyűlt ma össze az egyházipolitikai ügyeket tárgyalni. Magyar ellenes tüntetéseket rögtönöztek. Szónokaik általában rendkívül éles hangon beszéltek az egyházipolitikai programról és ellene foglaltak állást.

Érdekes pór.

Budepest, május 16.

Tisza Istvánnak — Lukács Gyula elleni rágalmozási perét ma fogják tárgyalni. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják az eredményeket.

Halálozás.

Ségesvár, máj. 16.

Hallerkői gróf Haller Ferencz fehér-egyházi nagybirtokos ma meghalt. Temetése 18-án délután 3 órák lesz.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadóslap-tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Eldadó ház.

Kolozsvárt, a Belközép-utca, Fapiaczor és a Csillag-utca sarkán fekvő Szapanyos-féle egy emeletes ház, melynek emeletén 9 szoba, 2 konyha, földszintjén pedig 4 szobából és konyhából álló alkalmas vendéglő helyiség, 3 holt-helyiség és egy szoba van, azonnali eladó.

Felvilágosítás szeresethet Dr. Mihály József ügyvédi irodájában Kolozsvárt, Belm-nostor utca 20. sz. I. emelet, volt Korbuly-féle ház. (10—10.)

Sz. 70—1893.

452. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alóli bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. törvényszék 1892. évi 5014. számú végzése következtében, Kuti Albert ügyvéd által képviselt Erősei József javára Betegh Ferencz ellen 470 forint s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1060 fortra becsült lovak, szarvasmarhák és bivalyokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a tordai kir. bíróság 180—1893. számú végzése folytán 470 forint tőke követelése, ennek 1891. évi november hó 11. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 78 forint 90 kban bíróság már megállapított költségek erejéig, Győres-Szt.-Királyon, alperes lakásán leendő eszközölésére 1893. évi Május hó 20-ik napjának délutáni 2 órája határidővel kitéve és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfogadni adatni.

Kelt Tordán, 1893. évi április hó 26. napján.

GERMÁN JÁNOS,

kir. bírósági végrehajtó.

Kerestetik egy 300—400 hold
jó minőségű

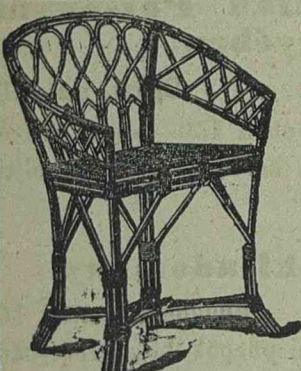
földbirtok

megvételre.

Értekezhetni az „ELLENZÉK”
kiadó-hivatalában.

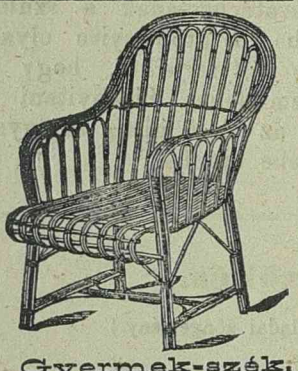
448. (2—3)

Kováts P. és fiai Kolozsvár, Főter 31.

KERTI-
SZÉK.

436. (2—5)

Gyermek-szék.

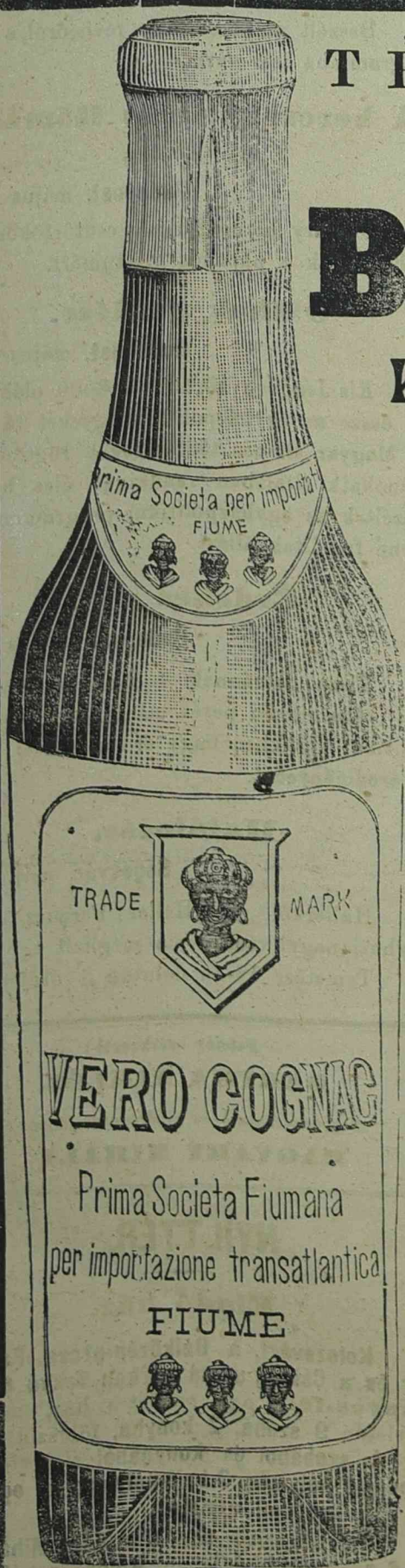
Darabja 90 kr.

Utazó kosarak

70 cm. 90 cm. 100 cm. hosszu

3 ft 30 kr. 5 ft. 6 ft 60 kr.

utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése mellett.

T É N Y L E G
TISZTA
B O R-
KIVONAT.

Kapható

a legfinomabb fűszer, cse-
mege- és gyógyfű-kereskedé-
sekben,

gyógyszertárakban,
kávéházakban

és

czukrászdákban.

Kolozsvárt:

Id. Misselbacher J. B.,
Barcsay Manó,
Gergely Ferencz,
Haraszthy Jenő,
Kónya Sándor,
Marusán Bogdán

uraknál.

VEZÉRKÉPVISELŐK:

PFAU és TÁRSA
FIUME.

380. (5—5)

Új cipő-raktár

a „Központi áruraktár”-ban, a posta-palota mellett, Belhid-utca 24. szám,

versenyárban kapható:

Czipő árjegyzék:

1 pár női félczipő chevreau bőr	1 ft 90 krtól 2 ft 80 krig
1 pár női félczipő házi	90 krtól 1 ft 80 krig
1 pár férfi bőz czipő	3 ft 10 krtól 5 ft 80 krig
1 pár női bőz czipő	50 krtól 1 ft 80 krig
1 pár gyermek bőz czipő	1 ft 30 krtól 2 ft 80 krig

Vegyes árjegyzék:

Egy férfi kemény kalap	1 ft 90 krtól 4 ft 80 krig
Egy férfi puha kalap	90 krtól 1 ft 80 krig
Egy fin kalap	80 krtól 1 ft 40 krig
Egy férfi ing színes és fehér	80 krtól 2 ft 20 krig
Egy fin ing szín s és fehér	50 krtól 1 ft 30 krig
Egy album	80 krtól 8 ft 50 krig
Egy varró neccaire berendezve	2 ft 20 krtól 12 ft 50 krig
Egy pár virágtartó	15 krtól 1 ft 50 krig
Egy darab hajkefe	20 krtól 2 ft 50 krig
Egy darab ruhakefe	06 krtól 60 krig
Egy üveg E. Atkinson illatszer	1 ft 20 kr
Egy üveg Lohse gyöngyvirág	1 ft 30 kr
Egy porcellán doboz Treu Nüglisch fogpaszta	60 kr
Egy üveg Brillantin	65 kr

Egy fél rud „Dr Spitzer” valódi eszéki szappan	25 kr
Egy üveg „Dr Spitzer” valódi eszéki víz	40 kr
Egy tégely „n” „n” „n” kenőcs	30 kr
Egy doboz „n” „n” „n” rizspor	40 kr
Egy 4 kerekű gyermek kocsai	5 ft 40 krtól 18 ft 50 krig

Kézműáru árjegyzék:

1 méter francia karton és voil	20 krtól 33 krig
1 „n” „n” batist	45 krtól 50 krig
1 „n” „n” atlasz satin	50 krtól 60 krig
1 „n” „n” sifon és gyolcs	20 krtól 90 krig
1 „n” „n” női ruhakelme legújabb divat 90—110 cm széles	38 krtól 1 ft 40 krig
1 „n” „n” fátószőnyeg	24 krtól 1 ft 45 krig

A fenti cikkekben kívül kaphatók nagyon jutános árban Lefoche Lankaster és Flober fegyverek revolverek 1 vagy 2 csövű pisztolyok plaid és nadrágszíjak vadásztáskák fegyvertárolók uti faladák kézi töröndök oldal vagy kézi utitáskák

Nyakkendőkből gyári raktár.

Ezzel ajánlom az Orbán kávéház melletti üzletemet a főtéren, a belmagyarutcai Budapesti bazáromat és. Deési főközlömet a Tüzes Karácsonyi házban

A nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses pártfogásába ajánlom magam

394. (6—50)

KOHN LAJOS, vez. a.

Kapható valódi francia chevreau bőr gombos és fűző czipő.

Cs. és kir. szabad.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT.

Alapított 1838. évben.

Intéző: **Báró Podmanitzky Frigyes** valós belső titkos tanácsos

— Vagyonbiztonsági tőke: 33 millió forint —

Hazánkban működő legrégibb társulatok egyike; 55 évi fennállása óta kerek **Egyszázhatvan millió** forintot fizetett ki kártérítések fejében.

B I Z T O S Í T:

Az emberek életére, előzés és halál esztére; kiházítás és életjáradékokra.

Tűz és villámcsapások, valamint robbanás által okozott károk ellen.

Jég okozta károk ellen.

Balesetek ellen.

Értékszallítványok biztosítása

a legjutányosabb díjak mellett.

Előforduló károk azonnal liquidáltaknak és pontosan fizettetnek.

A cs. és kir. szabad. „Adriai Biztosító Társulat” Erdélyrényi Vezérügynöksége Kolozsvárt.

420. (3—6)

Vezérfelügyelő:

SZEKULA ÁKOS.

Titkár helyettes:

Gróf Teleky László.

Fokönyvvezető titkár:

Magyarossy.

Eladó
a sz.-udvarhelyi
kir. törvényszék helyiség.

Bővebben értekezhetni:

Székely-Udvarhelyt,
a tulajdonossal.

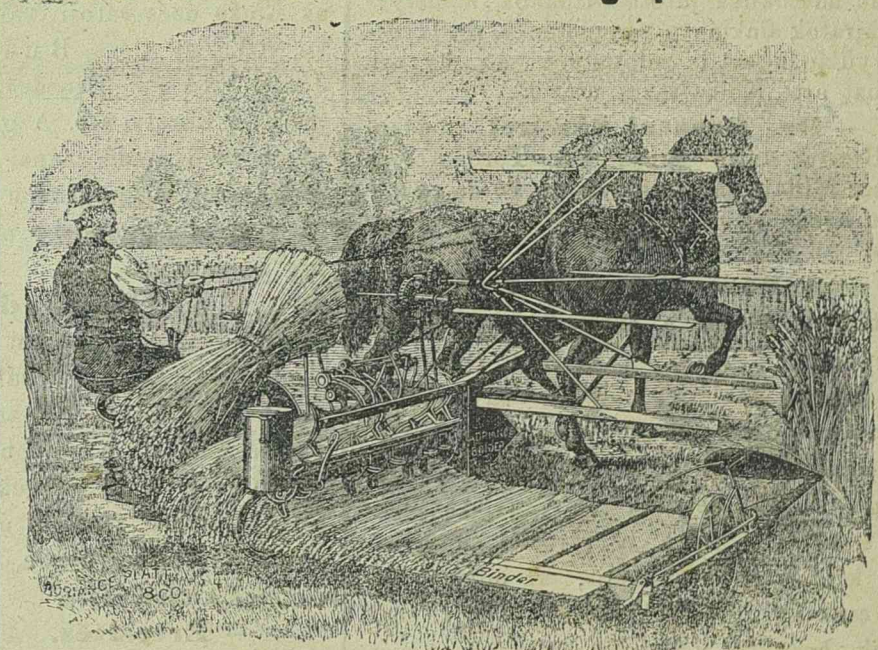
443. (3—8)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Alkotmány-utca 31. szám. — Váci-körút sarok.

Kizárólagos képviselője:

Adriance Platt & Co. newyorki gyár
Fűkaszaló- és Arató-gépeinek.

Ajánlja szabadalmazott kaszaló- és arató-gépeit:

legjobb és legolcsóbb fűkaszalókat, legjobb és legolcsóbb marokrakó arató-gépeit. Legolcsóbb könnyű kéveket arató-gépeit, mely a nyiregházi versenyen 1-ső díjat nyert.

Képes gépárjegyzéket kiadatra bérmentve bárkinek küldünk.

454. (1—x)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest.

Raktárunk tulhalmozottsága miatt elhatároztuk, hogy
ÖSSZES DIVATCZIKKEINKET,
női felsőinket, napernyőket
gyári bevásárlási árakon árusítjuk.

Különösen ajánljuk

francia himzett batistjainkat 40 és 50 krral,
melyek ez előtt 1 frtba kerültek.

Kérjük n. t. vevőinket ezen ritkán kínálkozó alkalmat saját
érdeklükben felhasználni.

Kiváló tisztelettel:

Rendes Szidor és Testvére,
ez előtt Gajzágó István.

Alapított 1862-ben.

Óriási minta-gyűjteményünk kívánatra ingyen és bérmentve küldetük.

446. (2—15)